

Проблеми конституційного права та процесу

Д.ю.н., проф. Майданник О.О., к.ю.н., доц. Домбровська О.В.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

- 1. Теоретичні проблеми конституційного права, розвитку конституційного ладу України.
- 2. Перспективи розвитку правового статусу особи та інститутів безпосередньої демократії.
- 3. Напрями реформування державної влади України.
- 4. Проблеми територіального устрою та місцевого самоврядування.
- 5. Теоретичні проблеми конституційного процесу.
- 6. Проблеми реалізації правового статусу особи та безпосереднього народовладдя.
- 7. Проблеми реалізації державної влади України.
- 8. Процесуальні проблеми забезпечення конституційної законності, територіального устрою та місцевого самоврядування

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА, РОЗВИТКУ КОНСТИТУЦІЙНОГО ЛАДУ УКРАЇНИ

Тема 1. Актуальні проблеми теорії конституційного права України

1. Особливості визначення поняття та предмету конституційного права як галузі права, науки і навчальної дисципліни.
2. Особливості джерел конституційного права.
3. Характерні риси та особливості конституційно-правових норм.
4. Специфіка конституційно-правових відносин.
5. Критерії, класифікації конституційно-правових норм та відносин.
6. Юридичні факти в конституційному праві.
7. Конституційно-правова відповідальність як самостійний вид юридичної відповідальності. Особливості санкцій конституційно-правової відповідальності.

Об'єктами

конституційно-правових відносин
є **предмети** або **явища** реальної дійсності,
матеріальні і духовні **блага**,
діяльність суб'єктів правовідносин,
результати їхньої діяльності,
стосовно яких в нормах конституційного права
встановлюються права і обов'язки, тобто
визначається можлива й необхідна поведінка
учасників правовідносин.

Під поняттям «**юридичні факти**»
у конституційному праві розуміють
**конкретні життєві обставини чи явища
дійсності,**
що мають суспільно-політичне значення,
наявність (чи відсутність) яких закріплюється
в гіпотезі конституційно-правової норми та
детермінує виникнення, динаміку чи
припинення конституційних правовідносин.

В характеристиці сутності юридичних фактів, у самій їх системі подій важливу роль відіграють

строки.

Настання строку може залежати чи не залежати від волі суб'єкта.

Проте це завжди є відносною юридичною подією. Така подія часто виконує самотійну роль і спричиняє настання конституційно-правових наслідків

Юридичний факт

відіграє активну роль на всіх стадіях конституційно-правового регулювання, оскільки:

- **закріплюється** в гіпотезі конституційно-правової норми,
- **здійснює вплив** на поведінку суб'єктів конституційних правовідносин на стадії дії цієї норми в якості факту-моделі.

Від правильного визначення юридичних фактів залежить ефективність застосування норм права.

Конституційно-правова відповідальність

- це самотійний, встановлений в нормах конституційного права України вид юридичної відповідальності, що спрямований насамперед на забезпечення правової охорони Конституції

України, конституційної законності, який передбачає необхідність для суб'єктів конституційного правопорушення відповідати за свою юридично значиму поведінку, що реалізується у конституційно-правовій сфері.

Тема 2. Конституція України – основа системи національного права: проблеми теорії та практики

1. Основні положення теорії конституції.
2. Предмет, риси та юридичні властивості конституції.
3. Конституція та конституціоналізм.
4. Способи прийняття конституції.
5. Види конституцій.
6. Співвідношення змісту, форми та структури конституції.
7. Конституція України 1996 р, роль та місце в системі українського законодавства.
8. Основні напрями конституційної реформи в Україні на сучасному етапі.

Тема 3. Перспективи розвитку конституційного ладу

України

1. Конституційний лад суспільний лад та державний лад: поняття, співвідношення.
2. Закріплення загальних засад конституційного ладу в Конституції України.
3. Форма Української держави, її якісні риси. Форма правління, форма державного устрою України та її державно-правовий режим за Конституцією України.
4. Тенденції розвитку суспільного ладу України. Впровадження європейських стандартів як перспективний напрям розвитку суспільного ладу України.
5. Шляхи вдосконалення державного ладу України.
6. Напрями розвитку конституційного ладу України у світлі конституційної реформи.